EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 7. 2017
COM(2017) 368 final

OZNÁMENIE KOMISIE

o súčasnom stave spoločnej rybárskej politiky a konzultácii o rybolovných možnostiach na rok 2018

{SWD(2017) 256 final}

1. ÚVOD

Toto oznámenie poskytuje prehľad o súčasnom stave spoločnej rybárskej politiky (ďalej len „SRP“). Uvádza sa v ňom správa o pokroku v dosahovaní udržateľného rybárstva, a najmä v zabezpečovaní, aby sa pri využívaní živých morských biologických zdrojov populácie lovených druhov obnovovali a udržiavali nad úrovňami, pri ktorých možno dosiahnuť maximálny udržateľný výnos, čo tiež prispeje k dosiahnutiu dobrého environmentálneho stavu európskych morí do roku 2020[1]. Poukazuje sa na zmeny v stave populácií, stave flotily EÚ, v postupnom zavádzaní povinnosti vylodiť úlovky a pokroku v decentralizácii[2]. Stanovujú sa tiež zásady, z ktorých budú vychádzať návrhy Komisie o rybolovných možnostiach na rok 2018. Členské štáty, poradné rady, ďalšie zainteresované strany a verejnosť sa vyzývajú, aby predložili návrhy k týmto politickým smerovaniam.

2. POKROK V DOSAHOVANÍ UDRŽATEĽNÉHO RYBÁRSTVA

V priebehu niekoľkých uplynulých rokov sa dosiahol výrazný pokrok vo vykonávaní reformy SRP z roku 2013:

- **Plnenie cieľa maximálneho udržateľného výnosu (ďalej len „MSY“).** Podľa najnovšieho posúdenia, ktoré vykonal Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo (ďalej len „výbor STECF“) na základe údajov z roku 2015[3], 39 zo 66 posudzovaných populácií v severovýchodnom Atlantiku sa využívalo na úrovni F_{MSY} (zistila sa hodnota 59 %, čo je zvýšenie oproti hodnote 52 % z predchádzajúceho roka). Stredná rybolovná úmrtnosť sa teraz stabilizovala okolo hodnoty 1,0. V roku 2017 sa počet celkových povolených výlovov (ďalej len „TAC“), stanovený v súlade s odporúčaním MSY, zvýšil na 44, čo predstavuje 61 % všetkých výlovov v severovýchodnom Atlantiku.
- **Obnova populácií.** Priemerná biomasa populácie v severovýchodnom Atlantiku stúpla v rokoch 2003 až 2015 o 35 %.
- **Zlepšenie celkovej ekonomickej výkonnosti.** Flotila EÚ zaregistrovala v roku 2014 rekordný čistý zisk 770 miliónov EUR, čo je nárast o 50 % v porovnaní s hodnotou 500 miliónov EUR z roku 2013.
- **Lepšia rovnováha medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami.** V uplynulých rokoch sa zlepšila rovnováha medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami v rámci celej flotily EÚ. V rokoch 2007 až 2015 rybolovná kapacita flotily EÚ postupne klesala, keď počet rybárskych plavidiel klesol o 6 %, výkon motorov o 14 % a tonáž o 24 %.
- **Príprava viacročných plánov v súlade s reformovanou SRP**. Po vlaňajšom prijatí plánu pre Baltské more Komisia navrhla viacročné plány pre populácie

[1] Smernica 2008/56/ES, Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19.

[2] Výročné správy Komisie o plnení povinnosti vylodiť úlovky a o rovnováhe medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami, ktoré sa požadujú podľa článku 15 ods. 14 resp. článku 22 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013), sú súčasťou pracovného dokumentu útvarov Komisie, ktorý je sprievodným dokumentom k tomuto oznámeniu.

2017-04_STECF 17-04: *Monitoring the performance of the Common Fisheries Policy* (Monitorovanie výsledkov spoločnej rybárskej politiky), Ispra, Taliansko, 27. – 31. marca 2017.

druhov žijúcich pri morskom dne v Severnom mori[4] a pre populácie malých pelagických druhov v Jadranskom mori[5].

- **Decentralizácia správy vecí verejných**. Správa SRP sa zjavne posunula smerom k decentralizovanejšej správe vecí verejných, a to vrátane viacročných plánov a delegovaných aktov prijatých v rámci regionalizácie.
- **Záväzky pre Stredozemné a Čierne more.** Uzavreli sa dôležité politické dohody na dosiahnutie environmentálnej, hospodárskej a sociálnej udržateľnosti – v Stredozemnom mori prostredníctvom ministerského vyhlásenia Medfish4Ever[6] a v Čiernom mori prostredníctvom Bukureštskej deklarácie[7].

Napriek tomuto pokroku je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie, predovšetkým na zníženie vysokej úrovne nadmerného rybolovu v Stredozemnom mori, zníženie počtu jednotlivých populácií využívaných nad úrovňou F_{MSY} v severovýchodnom Atlantiku a zabezpečenie plnenia povinnosti vylodiť úlovky.

2.1. Pokrok pri dosahovaní F_{MSY}

Pokračoval pokrok v smerovaní k rybolovným populáciám na úrovniach zodpovedajúcich hodnote F_{MSY}[8]. Vo všetkých regiónoch, kde sa uplatňuje TAC, sa výrazne znížila miera rybolovu nad úroveň F_{MSY}. Rybolov v porovnaní s F_{MSY} bol v roku 2015 na úrovni 99 % (čo je pokles z úrovne 158 % v roku 2003 a 129 % v roku 2008). Celkovo sa nadmerné využívanie prudko znížilo vo všetkých oblastiach (s výnimkou Stredozemného a Čierneho mora).

Podrobnejší rozpis je uvedený v ďalšej časti.

V prípade **populácií, ktoré podliehajú konzultáciám s pobrežnými štátmi**, TAC pre makrely v roku 2016 stúpol o 14 %. Rybolovné možnosti vo výške viac ako 1 milión ton pre všetky rybolovné strany sú výsledkom uplatňovania dlhodobej stratégie hospodárenia, na ktorej sa dohodli jednotlivé strany (EÚ, Nórsko a Faerské ostrovy). Referenčné porovnávanie sa uskutoční v tomto roku. Hodnota TAC v prípade tresky belasej bola stanovená v súlade s F_{MSY} a prudko vzrástla na 1,3 milióna ton. Zainteresované pobrežné štáty sa v prípade tresky belasej dohodli na novej stratégii v súlade s F_{MSY}. V prípade atlanticko-škandinávskej populácie sleďa atlantického sa všetky strany dohodli na obmedzení celkového výlovu pod hodnotu F_{MSY} (v súlade so stratégiou platnou od roku 1999). To umožnilo výrazné zvýšenie hodnoty TAC v severovýchodnom Atlantiku na takmer 650 000 ton.

Hodnoty TAC v **Baltskom mori** na rok 2017 sa riadili viacročným plánom[9]. Hodnoty TAC v prípade sleďa atlantického a platesy veľkej sú v súlade s F_{MSY} a hodnoty TAC

[4] COM(2016) 0493 final – 2016/0238 (COD).
[5] COM(2017) 097 final – 2017/043 (COD).
[6] https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/2017-03-30-declaration-malta.pdf.
[7] Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more (ďalej len „komisia GFCM“) v októbri 2016 organizovala zasadnutie na vysokej úrovni o riadení rybolovu v Čiernom mori. Konferencia prijala Bukureštskú deklaráciu, ktorá podčiarkla potrebu spoločných a kolaboratívnych prístupov pobrežných štátov k riešeniu problémov rybolovu v Čiernom mori.
[8] 2017-04_STECF 17-04.
[9] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1139 zo 6. júla 2016, ktorým sa ustanovuje viacročný plán pre populácie tresky škvrnitej, sleďa atlantického a šproty severnej v Baltskom mori a pre rybolov využívajúci tieto populácie a ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 2187/2005 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1098/2007 (Ú. v. EÚ L 191, 15.7.2016, s. 1).

v prípade šproty severnej a lososa sú pod úrovňou F_{MSY}. Západná populácia tresky škvrnitej je dôvodom vážneho znepokojenia a tak hodnota TAC na rok 2017 bola znížená o 56 %. Na pomoc obnovy tejto populácie boli prijaté ďalšie sprievodné opatrenia. Zníženia hodnoty TAC boli prijaté v prípade východnej populácie tresky škvrnitej (25 %) a v prípade populácie lososa vo Fínskom zálive (20 %) na základe prístupu predbežnej opatrnosti, a tiež v prípade populácie sleďa atlantického v Rigskom zálive (11 %). V prípade lososa v hlavnej oblasti je hodnota TAC v súlade s hodnotou MSY a zostáva v uplynulých rokoch nezmenená, čo spolu so znížením nenahlásených úlovkov a s vnútroštátnymi opatreniami špecifickými pre rieky pomohlo prudko zvýšiť počet vracajúcich sa ikernačiek.

Populácie v **Severnom mori** sa naďalej zlepšujú, pričom 59 % vylodení pochádza z populácií, s ktorými sa udržateľne hospodári. V súlade s F_{MSY} sa hodnota TAC v prípade soley európskej zvýšila o 21 % a v prípade homára štíhleho stúpla o 46 %. Treska tmavá sa loví na úrovniach pod F_{MSY} a jej hodnota TAC je vyššia o 53 %. V súlade s odporúčaním F_{MSY} bola hodnota TAC v prípade tresky jednoškvrnnej znížená o 45 %. Očakáva sa však, že populácia vzrastie vďaka lepšiemu doplňovaniu v priebehu niekoľkých uplynulých rokov. Treska škvrnitá aj treska merlang sa naďalej lovili na úrovniach mierne nad F_{MSY}, ale sú na úrovniach v súlade s MSY $B_{TRIGGER}$. Platesa veľká a solea európska sa lovia na úrovniach pod F_{MSY}.

Severná populácia merlúzy európskej v **severozápadných vodách** naďalej rastie a hodnota TAC sa v súlade s F_{MSY} zvýšila o 10 %. Táto populácia sa teraz rozťahuje ďalej do Severného mora. Populácie sleďov v Keltskom mori a v Írskom mori sa nachádzajú v bezpečných biologických hraniciach, ale hodnoty TAC sa im znížili o 6 % v Keltskom mori a o 10 % v Írskom mori, čo odráža vývojové trendy populácie. Hodnota TAC v prípade homára štíhleho v oblasti VII sa zvýšila o 9 %, pričom k najvyššiemu nárastu o 68 % došlo v oblasti Porcupine Bank. Hodnota TAC v prípade soley európskej vo východnej časti Lamanšského prielivu klesla o 16 % v súlade s prístupom k riadeniu odvetvia, ktorý schválil výbor STECF, pričom pre tento rybolov boli stanovené doplňujúce ochranné opatrenia. V prípade západnej populácie stavridy hodnota TAC klesla o 23 %.

V oblasti západne od Škótska 63 % vylodení pochádza z populácií, s ktorými sa udržateľne hospodári. V Írskom mori dosahuje tento parameter hodnotu 55 %. Tam však pretrvávajú závažné problémy, keďže populácie tresky škvrnitej aj tresky merlang sú značne prelovené. Rybolovná úmrtnosť v prípade tresky škvrnitej je vysoko nad hodnotou F_{MSY}. Treska merlang sa teraz loví na úrovniach značne pod hodnotou F_{MSY}, ale ešte stále nevykazuje známky obnovy populácie.

V Keltskom mori 37 % vylodení zodpovedá prípadom v rámci udržateľných hraníc. Pri stanovení rybolovných možností zostáva problémom zmiešaný rybolov tresky škvrnitej, tresky jednoškvrnnej a tresky merlang. Hodnoty TAC v prípade tresky merlang stúpli o 21 %, v prípade tresky jednoškvrnnej o 7 % a v prípade tresky škvrnitej klesli o 38 %. Populácia tresky merlang sa využíva na úrovniach pod F_{MSY} a populácia tresky jednoškvrnnej sa využíva na úrovniach nad F_{MSY}, hoci táto populácia je nad úrovňou MSY $B_{TRIGGER}$. Populácia tresky škvrnitej v Keltskom mori je prelovená a loví sa nad úrovňou F_{MSY}. Problémom je, že treska škvrnitá sa tu loví v rámci rôznych zmiešaných rybolovov, pričom väčšia selektívnosť v prípade tresky škvrnitej povedie aj k menšiemu počtu úlovkov iných cieľových druhov.

V **mori okolo Pyrenejského polostrova a v Biskajskom zálive** 68 % celkových vylodení pochádza z populácií, s ktorými sa udržateľne hospodári. Hodnota TAC pre čertovité sa v súlade s odporúčaním F_{MSY} zvýšila o 54 %. Populácia soley európskej v Biskajskom zálive je už niekoľko rokov predmetom prístupu k riadeniu odvetvia, ktorý výbor STECF považuje za udržateľný. Vďaka tejto iniciatíve odvetvia zostáva hodnota TAC v tomto prípade pre rok 2017 nezmenená. V prípade kalkanov rodu *Lepidorhombus* (Biskajský záliv a západné vody), pre ktoré Medzinárodná rada pre výskum mora (ďalej len „rada ICES“) prvýkrát poskytla odporúčanie F_{MSY}, bola hodnota TAC znížená o štvrtinu. V prípade južnej populácie merlúzy európskej hodnota TAC mierne klesla, ale populácia sa stále loví nad úrovňou F_{MSY}. Populácia sardely európskej v Biskajskom zálive sa loví udržateľným spôsobom a populácia stavridy v oblasti IX sa nachádza v bezpečných biologických hraniciach, pričom jej hodnota TAC stúpla o 7 %.

Rybolovné možnosti pre **hlbokomorské populácie** predstavujú menej než 1 % všetkých vylodení v EÚ. Stanovujú sa v rámci dvojročného cyklu a hodnoty TAC boli stanovené na roky 2017 a 2018. Hodnoty TAC v prípade dlhochvosta tuponosého v severozápadných vodách boli stanovené podľa úrovne F_{MSY}. Pre všetky ostatné populácie sú k dispozícii obmedzené údaje a výsledky posudzovania. Niektoré však vykazujú výrazné zmeny vzhľadom na svoju nízku produktivitu.

V **Stredozemnom a Čiernom mori** zostáva približovanie sa úrovni F_{MSY} problémom z viacerých dôvodov:

- veľa plavidiel malých flotíl, pre ktoré sú metódy kontroly, presadzovania, monitorovania a hlásenia úlovkov (vylodených a odhodených úlovkov) nedostatočné,
- viacdruhový charakter rybolovu,
- delenie sa členských štátov a nečlenských štátov o populácie rýb, čo sťažuje plnenie cieľov SRP a
- skutočnosť, že počet populácií rýb posudzovaných za rok (približne 35) sa považuje za veľmi nízky.

Nadmerný rybolov v Stredozemnom mori dosahuje celkovo dvojnásobok až trojnásobok úrovne F_{MSY}[10]. Napriek nedávnym zlepšeniam zostáva stav mnohých populácií neznámy. Populácie merlúzy európskej, sultánky nachovej[11], čerta čiernobruchého a tresky belasej vykazujú v súčasnosti mieru rybolovnej úmrtnosti, ktorá viac ako šesťnásobne presahuje úroveň F_{MSY}. Komisia pracuje na zlepšení systému zberu údajov o všetkých relevantných populáciách a požiadala výbor STECF o odporúčania pre nové populácie[12].

U malého počtu druhov rybolovu v Stredozemnom mori sa populácie využívajú na úrovni, ktorá zodpovedá F_{MSY}, a flotily vykazujú pokrok, najmä pokiaľ ide o vylodenia úlovkov (kreveta ružová a sultánka nachová v južnej a strednej časti Tyrrhenského mora).

Vzhľadom na tieto skutočnosti si plnenie cieľa SRP dosiahnuť úroveň F_{MSY} pre všetky populácie do roku 2020 bude vyžadovať trvalejšie úsilie. Predpokladá to spoluprácu s medzinárodnými partnermi EÚ prostredníctvom komisie GFCM, vystupňovanie úsilia o aktualizáciu vnútroštátnych plánov riadenia v súlade s cieľmi SRP a prejavenie

[10] Ďalšie podrobnosti sú uvedené v pracovnom dokumente útvarov Komisie.
[11] S výnimkou sultánky nachovej v južnej a strednej časti Tyrrhenského mora.
[12] (STECF) – Posúdenie pre oblasť Stredozemného mora, 2016, časť 2 (STECF-17-06).

dostatočnej úrovne ambícií v nasledujúcej generácii viacročných plánov riadenia. Viac práce je tiež potrebné vynaložiť na:

- ďalšiu spoluprácu v rámci morských oblastí, napríklad v Lionskom zálive,
- prijatie ambicióznych prechodných ochranných opatrení v nadmerne využívaných oblastiach rybolovu,
- vypracovanie a plnenie cieľov dohodnutých v marci 2017 a uvedených v maltskom ministerskom vyhlásení Medfish4Ever, ktoré sa týkajú zberu údajov, vedeckého hodnotenia, ekosystémového riadenia rybárstva, boja proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu (ďalej len „NNN rybolov“), udržateľného maloobjemového rybolovu a koordinácie v Stredozemnom mori,
- uplatňovanie Bukureštskej deklarácie z októbra 2016 pri riešení vážnych problémov v Čiernom mori vrátane NNN rybolovu.

V rámci Medzinárodnej komisie pre zachovanie atlantických tuniakov (ďalej len „komisia ICCAT“)[13] bola prijatá hodnota TAC na rok 2017 pre tuniaka modroplutvého vo východnej časti Atlantického oceánu a v Stredozemnom mori. Hodnota TAC vychádzala z najlepších dostupných vedeckých informácií založených na revízii odporúčania k populáciám z roku 2014. Vysoké úrovne biomasy, pravdepodobne najvyššie vôbec, umožnili zvýšenie hodnoty TAC o 25 % v porovnaní s rokom 2016.

V novembri 2016 sa komisia ICCAT tiež dohodla na odporúčaní, ktorého cieľom je zostaviť viacročný plán obnovy populácie mečiara veľkého od roku 2017 a dosiahnuť v roku 2031 hodnotu B_{MSY} s pravdepodobnosťou najmenej 60 %. V pláne sa stanovila hodnota TAC pre rok 2017 na 10 500 ton. To je výrazný posun, keďže mečiar veľký je jednou z najviac prelovených populácií v Stredozemnom mori.

Pokiaľ ide o rybolov kalkana veľkého v Čiernom mori, zmluvné a spolupracujúce nezmluvné strany komisie GFCM sa zaviazali od roku 2018 neprekračovať úroveň rybolovných možností pridelených v rokoch 2013 – 2015[14]. Krajiny, ktoré neuplatňujú systém kvót, nebudú prekračovať úroveň úlovkov ani úroveň rybolovného úsilia vyvíjaného v rokoch 2013 – 2015.

2.2. Trendy biomasy

Rada ICES aj výbor STECF poskytujú informácie o trendoch biomasy neresiacej sa populácie rýb pre severovýchodný Atlantik a výbor STECF aj pre Stredozemné more. Analýzy ukazujú, že priemerná biomasa v severovýchodnom Atlantiku bola v roku 2015 o 35 % väčšia než v roku 2003. Menej výrazný trend rastu je zrejmý v prípade populácií s menším množstvom údajov. Naopak, priemerná biomasa v Stredozemnom mori sa od roku 2003 do roku 2014 zmenšila o 20 %.

[13] Odporúčanie komisie ICCAT 14-04, ktorým sa mení odporúčanie 13-07, s cieľom zostaviť viacročný plán obnovy populácie tuniaka modroplutvého vo východnom Atlantiku a v Stredozemnom mori, transponované do právnych predpisov EÚ ako nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1627 zo 14. septembra 2016 o viacročnom pláne obnovy populácie tuniaka modroplutvého vo východnom Atlantiku a v Stredozemnom mori, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 302/2009 (Ú. v. EÚ L 252, 16.9.2016, s. 1).

[14] Odporúčanie GFCM/40/2016/6 o vedeckom monitorovaní, riadení a kontrole rybolovu kalkana veľkého v Čiernom mori (GSA 29).

V severovýchodnom Atlantiku rastie aj podiel populácií v bezpečných biologických hraniciach. V roku 2015 bolo 68 % populácií klasifikovaných ako nachádzajúce sa v bezpečných biologických hraniciach. To je takmer dvojnásobok hodnoty 35 % v roku 2003.

2.3. Ekonomická výkonnosť flotily EÚ

Najnovšia výročná hospodárska správa, ktorú vypracoval výbor STECF, potvrdzuje, že ekonomická výkonnosť flotily EÚ sa v uplynulých rokoch výrazne zvýšila. Predbežné údaje za rok 2015 poukazujú na pokračujúci vzostup a hospodárske prognózy na roky 2016 a 2017 zostávajú optimistické. Hrubá pridaná hodnota flotily EÚ, t. j. príspevok odvetvia rybolovu hospodárstvu prostredníctvom miezd a hrubého zisku, dosiahla v roku 2014 výšku 3,7 miliardy EUR. Je to výrazný nárast oproti predchádzajúcim rokom. Priemerné platy vo flotile EÚ sa v uplynulých rokoch tiež zvýšili, zatiaľ čo celková zamestnanosť naďalej klesá.

Celkovo to vyzerá tak, že rast výkonnosti je výsledkom a) zvýšených príjmov a b) znížených alebo stabilných nákladov na rybolov. Náklady boli ovplyvňované relatívne nízkymi cenami palív a klesajúcim trendom spotreby paliva a intenzity používania paliva, keďže mnohé flotily EÚ teraz pracujú efektívnejšie. Napriek tomuto celkovému hospodárskemu pokroku sa výkonnosť v jednotlivých regiónoch, členských štátoch a rybárstvach výrazne líši. Flotily v Severnom mori a v severovýchodnom Atlantiku majú tendenciu pracovať výkonnejšie než flotily v Stredozemnom a Čiernom mori. Nedávne štúdie a vedecké publikácie[15] ukazujú, že flotila EÚ by mohla podstatne zvýšiť svoju ekonomickú výkonnosť, ak by sa biomasa všetkých využívaných populácií obnovila na úrovne MSY. Vyplýva z nich tiež[16], že čím skôr sa miery rybolovnej úmrtnosti znížia na úroveň F_{MSY}, tým skôr sa zvýšia zisky flotily EÚ.

2.4. Decentralizácia

Nová SRP podporuje decentralizáciu riadenia rybárstva pozostávajúcu z regionálnych viacročných plánov a delegovaných aktov prijatých v rámci regionalizácie.

2.4.1. Viacročné plány

Viacročné plány sú jedným z hlavných nástrojov na dosahovanie cieľov novej SRP. Okrem iného zahŕňajú cieľ rybolovu s maximálnym udržateľným výnosom a termín na dosiahnutie tohto cieľa, opatrenia na plnenie povinnosti vylodiť úlovky a v prípade potreby ochranné opatrenia na obnovenie populácie.

Dôležitým krokom týmto smerom bolo prijatie viacročného plánu pre Baltské more v roku 2016. Prebiehajú legislatívne práce na viacročných plánoch pre druhy žijúce pri morskom dne v Severnom mori a pelagické druhy v Jadranskom mori.

[15] *The Sunken Billions Revisited: Progress and Challenges in Global Marine Fisheries, World Bank* (Utopené miliardy ešte raz: Pokrok a problémy svetového morského rybolovu, Svetová banka); *Sustainability now or later? Estimating the benefits of pathways to maximum sustainable yield for EU Northeast Atlantic fisheries* (Udržateľnosť teraz alebo neskôr? Odhady výhod smerovania k maximálnemu udržateľnému výnosu pre rybolov EÚ v severovýchodnom Atlantiku), Marine Policy 72 (2016), s. 40 – 47.

[16] V týchto simuláciách sa kľúčové externé faktory, ako sú environmentálne fluktuácie, alebo ekonomické faktory, ako je palivo, držia na konštantnej úrovni.

Dňa 3. augusta 2016 Komisia navrhla viacročný plán pre populácie druhov žijúcich pri morskom dne v Severnom mori. Návrh vychádza z rovnakých zásad ako plán pre Baltské more a jeho cieľom je zabezpečiť, aby sa populácie lovili na udržateľných úrovniach.

Vo februári 2017 Komisia prijala aj návrh viacročného plánu pre hospodárenie s populáciami malých pelagických druhov v Jadranskom mori. Populácie sardely európskej a sardinky európskej v Jadranskom mori sa sústavne hodnotia ako nadmerne využívané a odhaduje sa, že ich úrovne biomasy sú na historickom minime. Podľa najnovších vedeckých odporúčaní existuje riziko, že bez rýchleho prijatia príslušných opatrení sa populácie sardely európskej a sardinky európskej vyčerpajú[17]. V navrhovanom pláne sa stanovuje cieľová hodnota miery rybolovnej úmrtnosti pre obe populácie. To predstavuje posun v hospodárení s malými pelagickými druhmi smerom k prístupu, ktorý je založený na stanovených rybolovných možnostiach.

2.4.2. Delegované akty v rámci regionalizácie

V rámci SRP sa zaviedla regionalizácia pri prijímaní viacerých opatrení prostredníctvom delegovaných aktov, najmä ochranných opatrení potrebných na plnenie povinností podľa právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia a plánov EÚ pre odhadzovanie úlovkov. V prípade uplatňovania regionalizácie môžu krajiny EÚ, ktoré majú priamy hospodársky záujem, predložiť spoločné odporúčania na prijatie delegovaných aktov Komisie.

Regionalizácia zohráva významnú úlohu pri postupnom zavádzaní povinnosti vyloďiť úlovky, keď spoločné odporúčania členských štátov viedli k prijatiu 15 plánov pre odhadzovanie úlovkov, z ktorých viaceré urýchlili postupné zavádzanie povinnosti vyloďiť úlovky v porovnaní s legislatívnymi termínmi. Tieto plány obsahujú podrobné informácie o plnení povinnosti vyloďiť úlovky vrátane výnimiek v prípadoch odôvodnených vedeckými odporúčaniami.

Spoločné odporúčania týkajúce sa ochranných opatrení pre rybolov na regionálnej úrovni v súlade s článkom 11 nariadenia o SRP boli menej očakávané, ale Komisia ich dostala sedem a týkali sa Severného mora a Baltského mora. Kľúčovým bodom ministerského vyhlásenia o Stredozemnom mori z marca 2017 je záväzok urobiť viac pre vytvorenie chránených morských oblastí aj v tejto morskej oblasti.

Kľúčovú úlohu v regionalizácii zohrávajú poradné rady, teda organizácie zainteresovaných strán zložené zo zástupcov odvetvia a iných záujmových skupín v pomere 60:40. Ich úlohou je poskytovať Komisii a členským štátom odporúčania a informácie týkajúce sa riadenia rybolovu a sociálno-ekonomických a ochranných aspektov rybárstva a akvakultúry. Členské štáty musia s poradnými radami konzultovať spoločné odporúčania, ktoré vypracovávajú v rámci regionalizácie. Celkovo sa počet odporúčaní od roku 2013 do roku 2016 zvýšil o viac ako tretinu. Okrem toho, tri nové poradné rady, ktoré vznikli na základe reformovanej SRP, pre Čierne more, pre trhy a pre akvakultúru, sú v súčasnosti plne funkčné a zapájajú viac zainteresovaných strán do procesov konzultácií a rozhodovania na úrovni EÚ.

[17] Seminár komisie GFCM o hodnotení stratégie riadenia, február 2017.

2.5. Povinnosť vylodiť úlovky

V súčasnosti sa povinnosť vylodiť úlovky vzťahuje na celý rybolov v Baltskom mori a v Čiernom mori, ako aj na celý rybolov pelagických druhov a priemyselných druhov vo všetkých vodách EÚ. Pokiaľ ide o regionálnu situáciu, v Severnom mori sa povinnosť vylodiť úlovky vzťahuje na 82 % všetkých TAC. V severozápadných vodách je táto hodnota 86 % a v juhozápadných vodách 77 %. Pokiaľ ide o podiel druhov žijúcich pri morskom dne v rámci povinnosti vylodiť úlovky, ten predstavuje 28 % v Severnom mori, 46 % v severozápadných vodách a 27 % v juhozápadných vodách. Keďže plnenie povinnosti vylodiť úlovky sa dobre vyvíja v prípade rybolovu druhov žijúcich pri morskom dne v severozápadných vodách, viac spoločného úsilia je potrebné venovať problematike rybolovu druhov žijúcich pri morskom dne v Severnom mori a v juhozápadných vodách.

V Stredozemnom mori, kde povinnosť vylodiť úlovky platí pre druhy, na ktoré sa vzťahuje minimálna ochranná referenčná veľkosť, 29 % všetkých vylodení úlovkov sa v súčasnosti vykonáva na základe uvedenej povinnosti. Pokiaľ ide o druhy rybolovu, tento údaj dosahuje hodnotu 82 % v prípade malých pelagických druhov a 17 % v prípade druhov žijúcich pri morskom dne (vrátane mäkkýšov). Na väčšinu úlovkov v rámci rybolovu malých pelagických druhov sa vzťahuje povinnosť vylodiť úlovky, zatiaľ čo na splnenie úlohy zapojiť do roku 2019 rybolov druhov žijúcich pri morskom dne do povinnosti vylodiť úlovky je potrebná ďalšia práca.

V Čiernom mori od roku 2017 povinnosť vylodiť úlovky platí pre všetky úlovky druhov, na ktoré sa vzťahuje TAC, t. j. šproty severnej a kalkana veľkého.

Komisia musí každoročne podávať správu s konkrétnymi informáciami o plnení povinnosti vylodiť úlovky[18]. Prvá správa bola prijatá v roku 2016[19] a týkala sa povinnosti vylodiť úlovky pelagických druhov a povinnosti vylodiť úlovky v Baltskom mori v roku 2015. Druhá správa, uvedená v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je sprievodným dokumentom k tomuto oznámeniu, poskytuje aktualizované údaje o plnení povinnosti vylodiť úlovky v roku 2016, keď sa zákaz odhadzovania úlovkov rozšíril na časť rybolovu druhov žijúcich pri morskom dne v Severnom mori a Atlantiku. Založená je na informáciách od členských štátov, poradných rád a Európskej agentúry pre kontrolu rybárstva (EFCA).

V správach od členských štátov sa celkovo zdôrazňovali viaceré problémy, ktoré si vyžadujú spojené úsilie odvetvia a orgánov verejnej správy. Komisia vynaloží úsilie na diskusiu s členskými štátmi a odvetvím o spôsobe použitia dostupných nástrojov na zmiernenie efektu blokačných druhov a na riešenie otázok okolo predaja rýb nedosahujúcich predpísanú veľkosť. Odvetvie a členské štáty by mali tiež urobiť viac pre zlepšenie údajov o odhodených úlovkoch, aby bolo možné posúdiť praktický vplyv povinnosti vylodiť úlovky a zaviesť potrebné nástroje kontroly a presadzovania.

[18] Článok 15 ods. 14 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/812 z 20. mája 2015 (Ú. v. EÚ L 133, 29.5.2015).
[19] COM(2016) 396 final.

3. NÁVRHY TAC NA ROK 2018

Rybolovné možnosti na rok 2018 sa stanovia na základe cieľov SRP a budú vychádzať z najlepších dostupných vedeckých odporúčaní[20]. V prípade, že takéto odporúčania nie sú k dispozícii, Komisia uplatní v súlade s cieľmi SRP prístup predbežnej opatrnosti.

3.1. Populácie, pre ktoré je k dispozícii posúdenie MSY

Na dosiahnutie cieľov SRP sa musí zvýšiť podiel populácií lovených na úrovniach zodpovedajúcich F_{MSY}. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch Komisia zamýšľa navrhnúť TAC v súlade s cieľom dosiahnuť F_{MSY} v budúcom roku, teda v roku 2018, v prípade návrhov rybolovných možností predložených v tomto roku. To pomôže postupne sa približovať k plneniu právneho záväzku v rámci SRP. Bude si to však vyžadovať záväzok zo strany Rady, že prispôsobí svoje rozhodnutia tomuto prístupu. V prípade populácií, pre ktoré je k dispozícii posúdenie F_{MSY}, zamýšľa Komisia používať dostupné bodové hodnoty, kým nebudú prijaté viacročné plány s rozsahmi F_{MSY}.

V prípade populácií posúdených z hľadiska MSY, ktoré sa využívajú spoločne s partnerskými krajinami mimo EÚ, Komisia pokračuje v úsilí dohodnúť sa s nimi na rovnakom prístupe. V prípade populácií, s ktorými sa hospodári prostredníctvom regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva (ďalej len „organizácie RFMO“), sa Komisia riadi smernicami na rokovania stanovenými Radou pre organizácie RFMO, podľa ktorých sa majú dodržiavať rovnaké normy a zásady, aké platia pre populácie v EÚ.

3.2. Populácie podľa viacročných plánov

Pokiaľ ide o viacročný plán pre Baltské more, jediný prijatý po nadobudnutí platnosti novej SRP, sú v ňom špecifikované rozsahy rybolovnej úmrtnosti, ktoré sú v súlade s dosiahnutím MSY a podporia návrhy TAC na rok 2018 v Baltskom mori. Tieto rozsahy, založené na vedeckých odporúčaniach, sa týkajú každej miery rybolovnej úmrtnosti, ktorej výsledkom sú úrovne biomasy schopné dlhodobo zabezpečovať MSY.

Viacročné plány, ktoré boli prijaté pred nadobudnutím platnosti SRP v roku 2014 a umožňujú stanovenie rybolovných možností na rok 2018 v súlade s F_{MSY}, by sa mali uplatňovať. V prípade plánov, ktoré už nie sú zlučiteľné s týmto cieľom, napríklad preto, lebo zahŕňajú menej ambiciózny cieľ, zamýšľa Komisia prijať návrhy TAC na rok 2018 v súlade s F_{MSY}.

3.3. Ostatné populácie

Pri populáciách bez plného posúdenia z hľadiska MSY sa zvažujú alternatívne parametre. Návrhy TAC budú odrážať všetky zmeny dostupných vedeckých odporúčaní a neohrozí sa nimi zachovanie týchto populácií. Vzniknúť môžu rôzne prípady.

[20] Rady ICES a ak je to možné, výboru STECF a vedeckého poradného výboru komisie GFCM.

3.3.1. Populácie, pre ktoré sú k dispozícii údaje potrebné na stanovenie približných úrovní MSY

Tieto populácie sa posudzujú pomocou modelov vývojových prognóz, pričom rada ICES poskytuje kvantitatívne odporúčania výlovu[21]. Prístup bude podobný ako v prípade populácií s plným posúdením z hľadiska MSY.

3.3.2. Populácie, pre ktoré sú k dispozícii trendy preverené prieskumom alebo časové rady výlovu

V prípade, že nie je k dispozícii posúdenie F_{MSY}, sa obmedzenia výlovu navrhujú na základe vedeckých odporúčaní. Komisia použije v súvislosti s týmito populáciami odporúčania rady ICES a posúdi jednotlivé prípady individuálne za uplatnenia prístupu predbežnej opatrnosti.

3.3.3. Populácie, v prípade ktorých sa nepredpokladá zmena

V roku 2013 sa Rada rozhodla udržať hodnoty TAC bez zmeny až do roku 2018 pre 26 populácií, pokiaľ by sa na základe biologických odporúčaní nevyžadovali úpravy. Vo všeobecnosti ide o populácie, ktoré sa lovia len ako vedľajšie úlovky, s nízkymi úrovňami využívania kvót, malým hospodárskym významom a obmedzenými informáciami o ich stave. Komisia zamýšľa pokračovať v tomto prístupe, pokiaľ nebude rada ICES odporúčať preskúmanie. V tom prípade by sa zvažovali úpravy.

3.3.4. Populácie, pre ktoré nie sú k dispozícii biologické odporúčania

V prípade, že nie sú k dispozícii biologické odporúčania, mal by sa v súlade s článkom 2 ods. 2 nariadenia o SRP uplatňovať prístup predbežnej opatrnosti. Komisia úzko spolupracuje s radou ICES pri ďalšom vývoji nástrojov na vypĺňanie existujúcich medzier a nástrojov, ktoré by umožnili prijímať návrhy systematickým, vopred dohodnutým a transparentným spôsobom.

3.4. Úpravy TAC a povinnosť vylodiť úlovky

Na základe pravidiel SRP sa rybolovné možnosti pre populácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť vylodiť úlovky, majú stanoviť skôr s prihliadnutím na úlovky než na vylodenia, a to na základe vedeckých odporúčaní. Úpravy TAC tvoria súčasť celkového balíka opatrení na plnenie povinnosti vylodiť úlovky. Tie by nemali ohroziť cieľ F_{MSY} ani zvýšiť rybolovnú úmrtnosť.

Komisia zvažuje úpravy TAC od roku 2018 pre populácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť vylodiť úlovky, rovnako, ako to robila na rok 2017. V prípade, keď nie sú k dispozícii overené alebo úplné údaje o odhodených úlovkoch, Komisia zamýšľa na základe odporúčania výboru STECF extrapolovať údaje na výpočet úpravy TAC, ak sa taká metodika ukáže ako prijateľná.

V prípade populácií alebo úlovkov, pre ktoré povinnosť vylodiť úlovky začne platiť až v roku 2019, nie sú potrebné žiadne úpravy TAC na rok 2018. Úpravy TAC pre populácie, s ktorými sa hospodári spoločne s medzinárodnými partnermi (krajiny mimo EÚ, organizácie RFMO), je potrebné prekonzultovať s týmito partnermi.

[21] Založené na približnej úrovni F_{MSY}.

Po kladnom vedeckom posúdení radou ICES[22] a na základe návrhu Komisie sa Rada začiatkom roka 2017 rozhodla zrušiť TAC v prípade limandy európskej a platesy bradavičnatej v Severnom mori. Mnohé zainteresované strany privítali tento krok, ktorý uľahčí plnenie povinnosti vyloďiť úlovky. V tejto súvislosti je Komisia pripravená diskutovať o zrušení ďalších TAC v budúcnosti, ak to neohrozí zachovanie populácie a bude s tým súhlasiť rada ICES.

4. ZÁVER

Komisia bude pokračovať v úsilí o plné vykonávanie SRP a navrhne rybolovné možnosti na rok 2018 v súlade s cieľmi MSY v rámci SRP. Po prijatí prvého viacročného plánu podľa SRP je pripravená pôda na postupné zavedenie tohto prioritného nástroja riadenia v ostatných morských oblastiach EÚ ako prostriedku na dosiahnutie hlavných cieľov SRP.

Ekonomická výkonnosť mnohých flotíl sa naďalej zvyšuje a dobre pokračuje vývoj smerom k lepšiemu zosúladeniu rybolovnej kapacity a rybolovných možností. Pokiaľ ide o využívanie zdrojov, problémom zostáva dosahovanie cieľov MSY, predovšetkým v Stredozemnom a Čiernom mori. EÚ musí urobiť viac v oblastiach, kde je pokrok pomalý. Regionálna spolupráca, spojená s intenzívnymi konzultáciami so všetkými dotknutými zainteresovanými stranami, ako je zakotvené v SRP, bude zohrávať kľúčovú úlohu pri dosahovaní tohto cieľa.

[22] ICES, *EU request on a combined dab and flounder TAC and potential management measures besides catch limits* (Požiadavka EÚ na kombinované hodnoty TAC v prípade limandy európskej a platesy bradavičnatej a potenciálne opatrenia na hospodárenie popri obmedzeniach výlovu), 10. marca 2017.

HARMONOGRAM

Plánovaný harmonogram činnosti:

Kedy	Čo
Júl – september	verejná konzultácia o oznámení
Máj/jún/október	odporúčania rady ICES k populáciám
26. septembra	seminár so zainteresovanými stranami o stave populácií prijatie návrhov TAC pre Baltské more
Október	zasadnutie Rady k TAC pre Baltské more
November	prijatie návrhov TAC pre Atlantik/Severné more/Čierne more
December	zasadnutie Rady k TAC pre Atlantik/Severné more/Čierne more